

Leyla Gediz: Kendi dünyamı bütün olarak paylaşmak istiyorum

Leyla Gediz, The Pill'de açtığı 'Serpilen' başlıklı yeni sergisinde özel bir alan kuruyor. Resimlerine konu olan atölyesindeki kimi eşyaları da galeriye taşıyan Gediz, "Kendi dünyamı bir bütün olarak paylaşmak istiyorum. Nesnelere çok acımasız geliyorum bana. Yani ne kadar eskise de kırılma da bozulsa da bizden daha fazla yaşama ihtimalleri var bu dünyada. O taraflarıyla çok gaddarlar" diyor.

'Serpilen' nasıl serginin adı oldu?

Atölyemde bir yandan bebeğimi büyütüp bir yandan sergiyi ortaya çıkarmaya çalışırken zaten o köprüyü kurmamak imkansızdı. Anka'nın aldığı her nefes ve gösterdiği her gelişme, benim tuvale eklediğim her fırça darbesi, sonra o resmin ortaya çıkması, sonra ikinci tuvale geçmem ve o çocuğun başka bir farkındalığa daha erişmesi, bir beceri daha kazanması... Nasıl ki bir çocuk büyüdükçe bir bütüne vakıf olmaya başlıyor, sergi de parçalar bir araya gelerek bir bütün oluşturuyor.

Resimlere konu olan atölyenizdeki kimi eşyaları da galeriye 'serpiştirdiniz'. Bununla neyi amaçladınız?

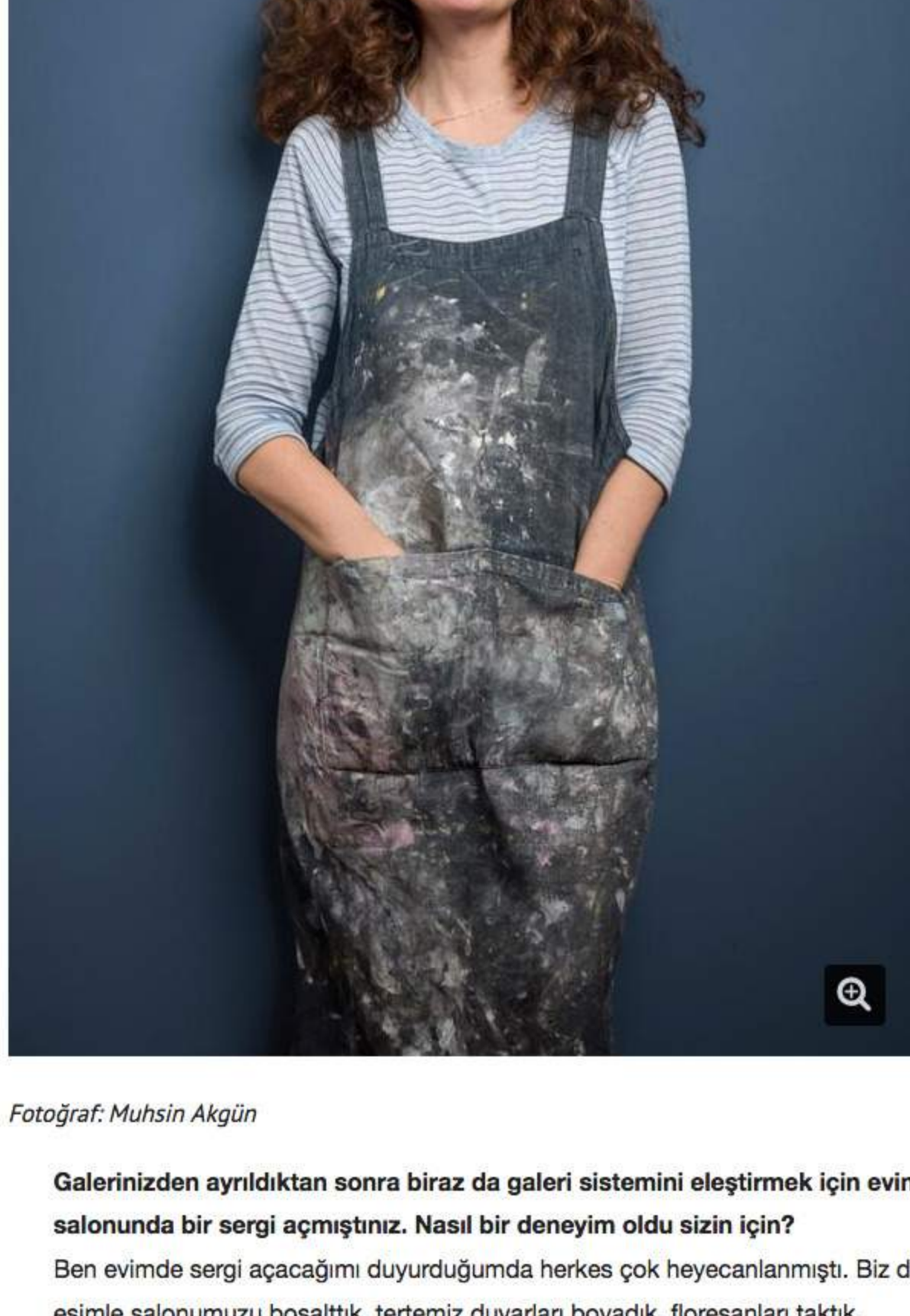
Onları heykel olarak öne sürmüyorum. Eşyalara yüklemek istediğim rol tamamen resimlerin okumasını zenginleştirmek, aslında bu resimlerin kaynağını paylaşmak. Erişilebilir bir sergi olsun istiyorum. O nesnelere nasıl tuvalime yerleştiğini, seçmelerin nasıl yapıldığını, yani benim dünyamı bir bütün olarak paylaşmak istiyorum. Ben de elimden geldiğince galeride olacağım.

'Serpilen'i 'Bir resim sergisi' olarak sunuyorsunuz ama galerinin girişinde atölyenizin fotoğrafı karşılıyor izleyiciyi...

'Bir resim sergisi'nden beklentilerin nedir, duvarlarda tuvaleri görmek... Ama burada başka bir enerji, resimleri de hareketlendiren böyle bir fotoğraf karşılıyor izleyiciyi ve o mesela klasik bir resim sergisi olmaktan çıkıyor. Benim hep sevdiğim bir şey bu, beklenti ne ise onun biraz tersini yapmak...

Bu sergide resimleriniz nesnelere daha çok girmiş, sadece üç portre var. Nesne daha mı anlam kazandı hayatınızda?

Aslında galiba nesnelere hep çok önemliydim. Nesnelere çok acımasız geliyorum bana. Yani ne kadar eskise de kırılma da bozulsa da bizden daha fazla yaşama ihtimalleri var bu dünyada. O taraflarıyla çok gaddarlar. Bir yandan da nesnelere ruhu olduğuna gerçekten inanıyorum. Çocukluğumdan beri yakınlarının gözlemediği bir şey bu, 'Senin eşya ile kurduğun ilişki çok özel' derlerdi bana. Çocukken de canlandırdık onları, bazen konuşturduk oyuncaklarımızı. Bende bu hiç bitmedi sanki, hâlâ bana nesnelere konuşurlar gibi gelir.

Fotoğraf: Muhsin Akgün

Galerinizden ayrıldıktan sonra biraz da galeri sistemini eleştirmek için evinizin salonunda bir sergi açmıştınız. Nasıl bir deneyim oldu sizin için?

Ben evimde sergi açacağımı duyduğumda herkes çok heyecanlanmıştı. Biz de eşimle salonumuzu boşalttık, tertemiz duvarları boyadık, floresanlar taktık, resimleri astık... Ne oldu, galeri gibi oldu. Sergiye ziyarete gelen arkadaşların yüzlerinde bir hayal kırıklığı. Benim evimde, yaşayan bir atmosferin içerisinde bir sergi bekliyorlardı. Ben bu şanslı kaçırdım. Nasıl bir şartlanmaysa ben o kültürün dışında düşünememişim.

Neden yeniden ticari bir galeriye girdiniz?

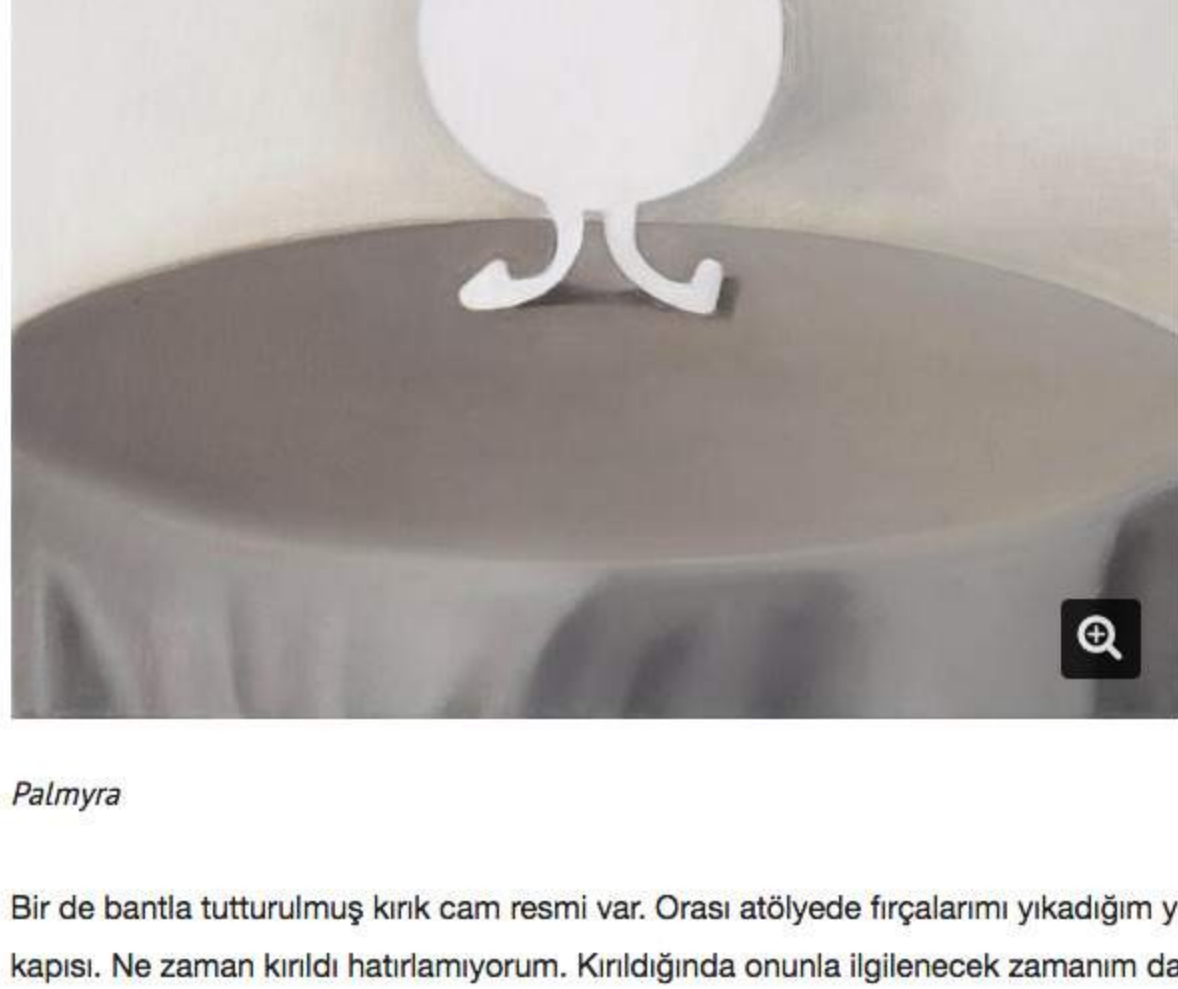
Ben sanırım uzun bir süre anlaşılmayı bekledim. Ve kendimi çok iyi anlatamadım belki de. Bir sıkışma oldu, bu resimlerime yansıdı. Resimle olan ilişkim bozuluyor gibiydi. Kendimde kusur aramaktan bitkin düştüm. Dedim ki en iyisi bir müddet kendimle baş başa kalayım. Galeriden ayrıldıktan sonra çok hareketlendim. Bazı bağımsız sergilerde yer almaya başladım. Çünkü artık kendi ayaklarının üzerinde, çok daha girişken olmak zorundayım. Tabii ki bağımsızlığın da bir bedeli var. Evde yaptığım serginin satışlarını kendim üstlendim. Koleksiyonerlerle pazarlığa girişmek, para konuşmak, benim için rahat bir süreç olmadı. Bir ay uyku uyuyamadım. Bu deneyimden sonra biraz olasılıkları düşünmeye başlamıştım. Öncelikli kaygım, gerçekten yapmayı istediğim sergiyi yapabilecek kadar özgür olabilmektir. Başkalarının beklentilerine hizmet eden hale gelmemeliyim asla. **The Pill**'in sahibi Suela (J. Cennet) ile tanışmamız Deniz Gül sayesinde oldu. Galeri, Fransız bir heykeltıraşla (Daniel Firman) açılmıştı. Açılıştan sonraki günlerde galeriyi görmeye gittim. Suela da oradaydı. Performansı beni çok etkiledi. Benim hiç tanımadığım bir sanatçıya bana tanıtmakla kalmadı, sevdirmeyi de başardı. Sonra atölyeme geldi ve lafı uzatmadan çok samimi şekilde 'İlgilenir misin?' gibi bir şey sordu. 'Ne olacak, bir deneyelim. Bunu bir teslimiyet olarak adlandırmaya gerek yok' dedi. Böyle yaklaşması hoşuma gitti.

Bilirkişi

Peki dünyadaki, Türkiye'deki gelişmeler resimlerine nasıl yansıyor?

İki örnek vereyim... Yaklaşık 10 yıldır annemimin vefatından bu yana aynen korunmuş bir daire var. Orada bir sehpaada kadifemsi bir örtünün üzerinde çok güzel bir saat duruyor. Ama çalışmıyor. Zaten durmuş saat büyüleyici bir şey, saatin resmini yapmak faian bunlar beni cezbediyordu. Fakat o saatin resmini nasıl yapacağımı bir türlü karar veremedim. Sonunda bir noktada niye hatırlamıyorum, kestim böyle saati fotoğraftan. Neyse bir an karşında yok oldu saat. Ve böyle hani arkadaki beyaz iki boyutlu fon çıktı. Bir anda hah dedim, bu saatin resmini yapmanın yolu saati resmetmemek. Bunu kavradım. Bir yandan da İŞİD'in Palmyra'ya girdiği, arkeoloğun başını kestiği, orada toplu infaz yaptığı haberleri geliyor. O antik kentte neyin gösterisi bu. Ben de Palmira'yı çok merak ettim ve araştırdım. Bir ovanın ortasında o antik kent yükseliyor ve gerçekten bir madalyon gibi ortada. Benim gayet çocuksu bir şekilde o saati o kompozisyonun içerisinde kesip çıkarmamla İŞİD'in bu antik kentte girip hani böyle kalbini söküüp çıkarması, istila etmesi arasında bir ilişki kurdum. Sanki bu yan sehpa oradaki ova, saat ise oradaki antik kentin silüeti... Bu örtüşme beni çok heyecanlandırdı.

Palmyra

Bir de bantla tutturulmuş kırık cam resmi var. Orası atölyede fırçalarını yıkadığım yerin kapısı. Ne zaman kırıldı hatırlamıyorum. Kırıldığı anda onunla ilgilenen zamanım da olmadığı için böyle koli bandıyla tutturdum. Seneler oldu. O günden bugüne de öyle duruyor. Bir gün koridorunda geçenler ilk kez ona başka bir gözle baktım. Hakikaten oradan bir estetik haz aldım. Bu çok güzel dedim, bunun resmini yapabilirim. Eş zamanlı olarak zihnime o anki halletti ruhhiyetimizin yansıması düştü. Cam çoktan kırılmış fakat bir şekilde onu tutturmuşuz. Yama yapmışız ve o yamalı kılı ile onunla yaşamaya devam ediyoruz, bundan rahatsız da değiliz. Hani kırık aslında. Kırğınız, kırılmışız. Bunların hepsi orda var. Ben bunu başka bir dönemde çok kendi kişiselime de yorabilirim. Çok kalbimin kırık olduğu bir dönemde belki ben bunu sana böyle anlatacaktım. Ama bugün konu o değil, ben orda değilim. Artık kişisel iniş çıkışlarımdan hareketle resim yapmıyorum ben. Artık büyüdüğüm ve sanırım sadece kendimle ilgilenmiyorum. Çok daha elzem konular var.

Kırılmış

Smırlı bir renk paleti var sergide. Onu nasıl açıklıyorsunuz?

Resmin içinde kendimi konumlandığım yer biraz daha kavramsal. Biraz o resme gelene kadarki süreci benim için önemli, düşünsel boyutu. Ben aslında okula da master esnasında hocam demişti. Daha az düşünürüm daha çok resim yaparsan ya... Resim üzerine çok düşünüyorsun. Halbuki belki benim düşünülerek yapmaz. Resim, resim yaparık olur. Ben otabidiğince ekonomik yaklaşıma çalışıyorum. Çok fazla renge ihtiyaç duymuyorum galiba. Çünkü fikirler zihinde yine de renklenebilir gibi geliyor. Ya düşünürsene kitap okuduğünür. Sayfa da renk var mı, yok. Sadece harfler var. Ama okuduğunda zihninde bir resim canlanıyor. İşte ben o kadar sade ve basite indirgemek istiyorum. Hani çok karmaşık bir mesaj vermek istemiyorum. Çünkü zaten izleyicinin zihninde renklenir. Bir şeyi tetiklemesi. Bu zaten çok yeterli. Çünkü o yüzden diyorum suru işaretinde de içinde kalmalı. Tam da bilememelisin, nedir bu.

Bir diyalog başlasın, bir düşünce akışına neden olsun, bir şeyleri tetiklesin çağırştırsın. Oradan başka bir düşünce. Yani aktif bir ilişki kursun istiyorum.

Sanatçı ve anne olmak bir arada nasıl yürüyor?

Ben ancak resim yaparak varoluşumu anlamlandırabiliyorum. Huzur bulabiliyorum hakikaten atölyede. Diğer türlü ben çok huzursuz, rahatsız bir insan oluyorum. Anka bence şimdiden bunun farkında. Onun zihninde artık gey oluştu, annem çalışıyor. Konuşmaya başladı ve "Annem işe gidiyor" diyor. Benim için bu çok değerli. Benim annem sadece bizimle ilgilendi. Ben farklı bir anne modeliyim ve çocuk zaten doğuştan itibaren buna alışıyor. O yüzden onun için sorun olacağını zannetmiyorum. İleride bunu tabii ki umuyorum ki gurur duysun benimle. Yoksa bana hiç zaman ayırmadın benimle ilgilenmedin der mi yani bunu bilmiyorum. Bir şekilde böyle daha iyi bir anne olacağıma ikna ettim kendimi. Dediyim gibi Anka hep atölyedeydi. Çocuk zaten resime atölyesinden büyüdü. Göreceğiz bakalım ne olacak!

Leyla Gediz'in 'Serpilen' başlıklı sergisi 2 Nisan'a kadar Balat'taki The Pill'de. Tel: 0212 533 10 00